

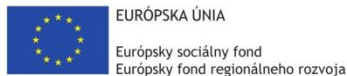

MESTO ŽIAR NAD HRONOM
Mestský úrad
Odbor starostlivosti o obyvateľa

**SÚHRNNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI
KOMUNITNÉHO CENTRA ŽIAR NAD HRONOM
ZA OBDOBIE 2020 – 2021**

Národný projekt Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni

V obci je realizovaný národný projekt Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

www.esf.gov.sk www.employment.gov.sk www.ia.gov.sk

Výzva: Mesto Žiar nad Hronom je zapojené do národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni (ďalej len "NP BOKKÚ"). Národný projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Trvanie projektu: Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky realizuje národný projekt v mesiacoch september 2019 – február 2023.

Mesto Žiar nad Hronom získalo nenávratný finančný príspevok na vytvorenie maximálne 4 pracovných miest na obdobie 03/2020 - 10/2022.

Počet vytvorených pracovných miest :

V Komunitnom centre Žiar nad Hronom (ďalej len „KC ZH“) sú obsadené 4 pracovné miesta, na pracovných pozíciách:

Odborný garant komunitného centra:	Mgr. Martina Ponická martina.ponicka@ziar.sk
Odborný pracovník komunitného centra:	Mgr. Ivana Pruknerová ivana.pruknerova@ziar.sk
Pracovníčka komunitného centra:	Bc. Janka Hricová janka.hricova@ziar.sk
Komunitná pracovníčka komunitného centra:	Božena Vaňová bozena.vanova@ziar.sk

Tel. kontakt: 0918 811 250

E-mail: komunitny@ziar.sk

[Komunitné centrum Žiar nad Hronom nájdete aj na fb](#)

Hlavné ciele a priority NP BOKKÚ: Cieľom projektu je ďalšie budovanie a rozvoj odborných kapacít poskytovateľov vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti – t. j. poskytovať kvalitnú odbornú podporu jednotlivcom a rodinám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením vedúcu k svojpomocnému riešeniu svojich sociálnych problémov, rovnako poskytovať podporu vedúcu k rozvoju celých komunít cieleným využívaním komunitných zdrojov.

Ciele KC ZH na najbližšie obdobie, ktoré uvádzame v našom dokumente *Plán Komunitného centra Žiar nad Hronom*, sú :

- Motivovať ľudí v lokalite Kortína (v separovanej osade tvorenej najmä nelegálnymi obydliami v miestnej časti ZH) aby si viac uvedomovali riziká sociálno-patologických javov ktoré sú dlhotrvajúcim problémom v tejto lokalite. OBLASŤ: SOCIÁLNO-PATOLOGICKÉ JAVY
- Podporovať integráciu marginalizovanej rómskej komunity (ďalej len „MRK“) s väčšinovou populáciou v meste Žiar nad Hronom. OBLASŤ: INTEGRÁCIA
- Spájať komunitu prostredníctvom práce s mládežou. OBLASŤ: PRÁCA S MLÁDEŽOU
- Aktívne a pravidelné zapájať dobrovoľníkov do aktivít KC ZH. OBLASŤ: DOBROVOĽNÍCTVO
- Zaktivizovať a motivovať obyvateľov pri zveľaďovaní spoločných priestorov. OBLASŤ: KOMUNITNÁ PRÁCA.

Cieľová skupina

V KC ZH sa poskytujú odborné činnosti, iné činnosti a aktivity fyzickej osobe, rodine alebo skupine osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, a ktoré majú obmedzené schopnosti alebo možnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre zotrúvanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Cieľovou skupinou KC ZH sú :

- mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy – NEET,
- deti,
- rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodetné rodiny,
- nízko príjmové domácnosti,
- znevýhodnení uchádzači o zamestnanie,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- marginalizované skupiny, vrátane Rómov,
- žiadatelia o azyl, azylanti, fyzické osoby s doplnkovou ochranou,
- jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením,
- deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby.
- od marca 2022 sa novou cieľovou skupinou, s ktorou prichádzame do kontaktu, stali odídenci z Ukrajiny.

Porovnanie projektov NP PVSSKIKÚ a NP BOKKÚ

KC ZH od roku 2016 do 2019 realizovalo svoje činnosť vďaka projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni (ďalej len „NP PVSSKIKÚ“). Od

marca 2020 až po súčasnosť, ako uvádzam vyššie, je mesto Žiar nad Hronom zapojené v národnom projekte Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni.

Cieľ oboch projektov bol zameraný na poskytovanie odborných a ďalších činností ľuďom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Súčasný projekt NP BOKKÚ je obohatený o cieľ poskytovať podporu vedúcu k rozvoju celých komunít cieleným využívaním komunitných zdrojov.

NP PVSSKIKÚ: Cieľom NP PVSSKIKÚ je poskytovať dostupné, štandardizované odborné činnosti, ďalšie činnosti a aktivity realizované v oblasti podpory sociálnej inklúzie osôb v nepriaznivej sociálnej situácií, ohrozených sociálnym vylúčením alebo s obmedzenou schopnosťou sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.

NP BOKKÚ: Cieľom projektu je poskytovať kvalitnú odbornú podporu jednotlivcom a rodinám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením vedúcu k svojpomocnému riešeniu svojich sociálnych problémov, rovnako poskytovať podporu vedúcu k rozvoju celých komunít cieleným využívaním komunitných zdrojov.

Počet užívateľov zapojených do projektov KC:

NP PVSSKIKÚ – 04/2016 – 08/2019 : 558 užívateľov

NP BOKKÚ – od 03/2020 – súčasnosť : k 31.03.2022 – 300 užívateľov

Súčasnosť Komunitného centra v Žiari nad Hronom

Činnosť Komunitného centra

V KC ZH sa realizujú nasledovné činnosti:

Preventívne aktivity – zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov v spoločnosti, prevencia zdravia, učenie zábavnou a pútavou formou, motivácia a vedenie k praktickému životnému štýlu, preventívne besedy v oblasti sociálno-patologických javov.

Príprava na školskú dochádzku – individuálne doučovanie, online doučovanie, predškolská príprava, distribúcia učebných materiálov, spolupráca so školami, materskými škôlkami, so špeciálnymi základnými školami, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva.

Záujmové činnosti – tvorenie, vyrábanie, rozvoj jemnej motoriky, rozvoj tvorivosti, kreativity, učenie k praktickým činnostiam, rozvoj talentu, vedenie domácnosti, vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti.

Nízkoprahové činnosti – aktivity zamerané na efektívne trávenie voľného času, rozvoj pohybu, sústredenia a tímovej práci u detí a mládeže.

Nepravidelné a komunitné aktivity – osvetová činnosť v oblasti prevencie zdravia a opatrení v súvislosti s Covid-19, osвета ohľadom podávania informácií ohľadom povinnej školskej a predškolskej dochádzky, humanitárna pomoc – burzy oblečenia, hračiek, školských potrieb a potravín – v období Vianoc, Valentína, nástupu detí do škôl a podľa potreby, organizovanie akcií ako Deň detí, Mikuláš, Polievka pre ľudí bez domova.

Sociálne poradenstvo – v rámci sociálneho poradenstva – základného a špecializovaného, poskytujeme súčinnosti v oblasti zamestnanosti, zdravia a riešenia nepriaznivej životnej situácií klientov.

Uplatňovanie práv a právom chránených záujmov – vybavovanie úradných záležitostí, dokladov, asistencia pri spisovaní a podávaní písomných podaní, úradných tlačív, asistencia a pomoc pri písomnej komunikácii s úradmi a inštitúciami.

Proces komunitnej práce prostredníctvom Komunitného centra Žiar nad Hronom

KC ZH realizuje svoje odborné, iné činnosti a aktivity podľa platnej Príručky pre zapojené subjekty do národného projektu. Aktuálne sa snažíme naštartovať proces komunitnej práce. Proces práce s komunitou ktorej sa aktívne venujeme, sme začali v septembri 2021 mapovaním potrieb obyvateľov.

Špecifickým cieľom mapovania potrieb komunity KC ZH je posilnenie komunitného organizovania ľudí z miestnej komunity mesta (mimo osady), získanie informácií o možnostiach členov komunity zapojiť sa do komunitného diania. Do decembra 2021 sa nám podarilo naplniť špecifický cieľ mapovania potrieb zostavením Rady Komunitného centra – ktorého členmi sú samotní členovia komunity a iní aktéri – členovia rôznych organizácií, ktorí sú ochotní pomáhať.

Dlhodobým zámerom mapovania KC ZH je udržať potenciál práce s touto komunitou, prostredníctvom zosieťovania s inými aktérmi v meste.

Zistenia

Mapovaním potrieb obyvateľov sme získali informácie o potrebách a problémoch komunity, a tiež podnety a požiadavky na činnosti nášho KC ZH. Ľudí sme smerovali k zamysleniu sa nielen aké potreby a problémy majú, ale najmä k tomu, ako sa vedia pričiniť a zapojiť sa do ich riešenia.

Zo zistených skutočností sme prišli na viaceré podnety. Obyvateľov trápia podmienky, v akých bývajú. Najviac im vadí, že nemajú vodu, elektrinu, priestor pre vlastný pokoj. Niektorí obyvatelia by si chceli zväčšiť svoje obydlie či opraviť strechy. Komunitné centrum síce nezlepšuje podmienky, v ktorých bývajú, avšak podporí ľudí k vlastnej aktivizácii, nakoľko nie sú dostatočne motivovaní.

Z mapovania potrieb obyvateľov sme taktiež prišli na potrebu eliminácie sociálno-patologických javov v komunite, ktorá je v súčasnosti alarmujúca. Obyvatelia vnímajú, že je rozšírený výskyt

drogových závislostí už aj u detí. Vidia snahu pomáhajúcich profesií v meste Žiar nad Hronom – komunitného centra, terénnej sociálnej práce či iných subjektov, chcú aby sa ich deti aj naďalej zúčastňovali aktivít, lebo vidia, že deti trávajú svoj voľný čas efektívne.

Mnohí vyslovujú potrebu, tú ktorú vidíme a pociťujeme aj my pracovníčky Komunitného centra, že na to, aby sme mohli realizovať aktivity, prevenciu, prípravu na školskú dochádzku, disponujeme naozaj malými priestormi. V Porovnaní s inými Komunitnými centrami ktoré sú tiež ako aj my zapojené v Národnom projekte NP BOKKÚ, máme najmenšie priestory. Aby Komunitné centrum v Žiari nad Hronom mohlo realizovať kvalitne svoje aktivity, a pokračovať v procese komunitnej práce, malo by mať na to vhodnejšie podmienky.

Ako uvádzame v prevádzkovom poriadku KC ZH, priestory na ul. M. Chrásteka disponujú o rozlohe 36,85 m², z toho miestnosť ktorá slúži ako spoločenská miestnosť na realizovanie aktivít pre klientov, je o rozlohe 18 m². Kancelária, ktorá slúži pre 4 pracovné miesta je o rozlohe 10,88 m².

V osade Pod Kortínou sa nachádza detašované pracovisko KC ZH, jeho priestory majú rozlohu: 14,11 m². Spoločenská miestnosť ktorá slúži na realizáciu aktivít je o rozlohe 10,86 m². z týchto údajov možno vidieť fakt, že Komunitné centrum v Žiari nad Hronom pracuje v nedostačujúcich podmienkach. Práve to bolo problémom aj počas pandémie. Práve priestorové vybavenie nás brzdilo pri našej činnosti. Nedali sme sa samozrejme odradiť, a snažili sme sa hľadať všetky možné spôsoby ako nestratiť kontakt s ľuďmi a ich získanú dôveru. Museli sme zvoliť individuálny prístup, čo po jednej stránke malo pozitívny vplyv na kvalitu poskytovania sociálnej služby ale zároveň aj vplyv na trvanie danej aktivity. V praxi to znamená, že keby sme disponovali väčším priestorom, na aktivite v KC by sa mohlo zúčastniť naraz napríklad 6 detí naraz počas záujmovej aktivity v trvaní 1 hodiny. V takýchto podmienkach sme museli prijímať deti po jednom, avšak v trvaní max 30 minút .

V Komunitnom pláne sociálnych služieb mesta Žiar nad Hronom (ďalej len „KPSS“), ktorý bol schválený na roky 2018-2023 je uvedené, že členovia pracovnej skupiny sa spoločne zhodli, že v meste nie je dostatočne riešené priestorové vybavenie existujúceho Komunitného centra v osade, ktoré by mohlo po patričnom rozšírení pomôcť organizovať väčší počet aktivít nielen pre deti a rodičov z osady, ale aj pre ostatné cieľové skupiny tejto sociálnej služby. Z praxe je zrejmé, že rovnako nie je dostatočne vybavené ani Komunitné centrum na ulici M. Chrásteka.

Pracovná skupina sa pri spracovaní KPSS dohodla tiež na tom, že najnevyhnutnejšou službou, ktorú je v meste pre cieľovú skupinu „Rodina, deti a mládež“ potrebné zriadiť, je práve komunitné centrum pre celú komunitu obyvateľov mesta Žiar nad Hronom, ktoré pokryje riešenie viacerých problémov, a zároveň je základom pre riešenie problémov aj ostatných cieľových skupín. Rovnako by toto zriadenie reflektovalo na proces komunitnej práce a naplnenie jeho podstaty. Zároveň sa členovia pracovnej skupiny zhodli na potrebe vybudovania ďalšieho Komunitného centra – elokovaného pracoviska, pre všetky ostatné komunity obyvateľov

mesta. Išlo by o komunity detí, mladých ľudí, pracujúcich ľudí, seniorov, obyvateľov so špeciálnymi potrebami, a pod.

Doposiaľ nedošlo k naplneniu uvedených plánov a cieľov ktoré vyplynuli z Komunitného plánovania na dané roky. Komunitné centrum však naďalej funguje. Snažíme sa čo najlepšie, aby sme našou činnosťou pomohli práve tým, ktorí si nevedia svojpomocne poradiť pri riešení svojej životnej situácie. Veľkou pomocou pri našej práci je najmä spolupráca s inými inštitúciami či subjektmi. Nadviazaním kontaktov, oslovením spolupracujúcich inštitúcií, sme v podstate reagovali na potrebu, ktorú vnímala pracovná skupina pri komunitnom plánovaní, nakoľko považovali za problém nedostatočnú spoluprácu a komunikáciu medzi organizáciami ktoré sa zaoberajú cieľovou skupinou.

V rámci činnosti Komunitného centra, pracovníčky KC ZH spolupracujú s :

- **s pracovníčkami terénnej sociálnej práce,**
- **s pracovníkmi MOPS (Miestna občianska poriadková služba II),**
- **s ostatnými zamestnancami Mestského úradu:** odbor starostlivosti o obyvateľa, odbor životného prostredia, odbor školstva, odbor ekonomiky a financovania, oddelenie daní, poplatkov a podnikania, oddelenie správy majetku mesta
- **s UPSVAR, s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**
- **so základnými školami** – zápis do ZŠ, spolupráci pri riešení záškoláctva, neospravedlnených hodinách, šikany, distribúcia učebných materiálov, informovanie obyvateľov komunity počas pandémie,
- **s materskými školami** – súčinnosť pri zápise do MŠ, pri zápise na povinné predprimárne vzdelávanie,
- **so špeciálnymi základnými školami, pediatrami, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie,**
- **s Farským úradom v ZH** – možnosť využitia detského ihriska na voľnočasové aktivity, realizácia dňa detí v priestoroch fary, letné kino v pastoračnom centre, exkurzia v kostole Sedembolestnej panny Márie pre prvoprijímajúce deti,
- **s Domovom dôchodcov v Žiari nad Hronom** – písanie listov so seniormi počas pandémie, ako efektívna činnosť pri udržiavaní kontaktov, podpora korešpondencie u detí a seniorov
- **so Slovenským červeným krížom** – územným spolkom Žiar nad Hronom.

Miera problémov, ktoré obyvatelia sociálne vylúčenej komunity prežívajú, nie je riešiteľná v krátkodobom horizonte, a nie je riešiteľná len vlastnými silami jej obyvateľov. Komunitné centrum Žiar nad Hronom reaguje na požiadavky miestnej komunity a spoločne s jej členmi rieši a bude riešiť ich problémy a potreby. Činnosti komunitného centra vedú smerom k prevencii patologických javov v rámci sídelnej komunity a k motivácii a aktívnej účasti jej členov –

klientov, na systematickej práci a komplexnom prístupe k problémom v ich prirodzenom prostredí. Poslaním KC ZH je prostredníctvom poskytovaných sociálnych služieb, iných služieb a aktivít uschopňovať marginalizovaných klientov k svojpomocnému riešeniu problémov, umožňovať im aby mohli prispievať ku zmene, a to nielen v osobných situáciách ale i v rámci riešenia problémov sídelnej komunity, spoločnosti, ktorej členmi sú.

Vypracovala: Mgr. Martina Ponická, dňa 1.4.2022 v Žiari nad Hronom